ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

__Հայոց լեզվի և գրականության__
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Բաբուռյան Հ. Ռ. /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № __2__

«__12__» __սեպտեմբեր__ 2023 թ.

ՀԼԳ/բ-015 «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՊՐԱԿՏԻԿՈՒՄ (ՀՄԱ – 2)» ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.19.6 - Հայոց լեզու և գրականություն
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ ______մանկավարժության բակալավր_____
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ ___ Հայոց լեզվի և գրականության ____
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ ________առկա/ հեռակա______________
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ առկա՝ ____2-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ _____
հեռակա՝ ___2-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ____

Դասախոս՝ Ղուկասյան Շողիկ
/անուն, ազգանուն/

Էլ.հասցե՝ shoxerik@mail.ru

Վանաձոր – 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. Դասավանդման մեթոդներ
9. Ուսումնառության մեթոդները
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը.
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
    12.1. Գործնական պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
    12.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. Գնահատում
    14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
    14.2. Գնահատման չափանիշներ
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. **Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում.**

«Հայոց լեզվի պրակտիկում» դասընթացը կարևորվում է հայոց լեզվի և գրականության մանկավարժական ծրագրում, քանի որ այն կոչված է բարելավելու ապագա մասնագետների հայերեն գրավոր և բանավոր խոսքի մշակույթը, խմբագրական աշխատանքներ տանելու և լեզվական տարամակարդակ վերլուծություններ անելու կարողությունները: Դասընթացը ներառված է 011401.19.6 կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական առարկաներ» կրթամասում:

2. **Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.**

2.1. Դասընթացի նպատակն է՝

- ձևավորել և զարգացնել գրագետ գրավոր և բանավոր խոսքի, խմբագրման և լեզվական տարամակարդակ վերլուծություններ կատարելու հմտություններ:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են՝

- ձևավորել և զարգացնել ուղղագրական և կետադրական որոշակի հմտություններ,
- ձևավորել և զարգացնել մասնագիտական ելույթների իրականացման հմտություններ՝ շեշտը դնելով բանավոր խոսքի մշակույթի զարգացման վրա,
- ձևավորել և զարգացնել հայալեզու տեքստերի խմբագրման հմտություններ,
- ձևավորել և զարգացնել լեզվական տարամակարդակ վերլուծություններ կատարելու հմտություններ,
- որոշակիորեն զարգացնել մասնագիտական տերմինահամակարգի հայերեն համարժեքների իմացությունը:

3. **Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները.**

Ակնկալվում է, որ ուսանողը կունենա դպրոցից ստացած լեզվական տարամակարդակ վերլուծություններ անելու, ուղղագրական և կետադրական որոշակի գիտելիքներ: Բուհական դասընթացներից ակնկալվում է հնչյունաբանության և բառագիտության դասընթացներից ստացված որոշակի գիտելիքներ՝ հնչյունաբանական և բառակազմական վերլուծությունների մասին:

4. **Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը և /կամ կոմպետենցիաները.**

«Հայոց լեզվի պրակտիկում» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. ունենա ժամանակակից հայոց լեզվի կիրառման հիմքում ընկած տեսական գիտելիքներ,
2. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
3. կարողանա հայոց լեզվին վերաբերող քննարկումների շրջանակներում ունենալ ակտիվ և անկաշկանդ մասնակցություն:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

<u>Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ</u>

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

<u>ԳԿ1</u> վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
<u>ԳԿ2</u> կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն,
<u>ԳԿ3</u> հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ,
<u>ԳԿ4</u> մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ5 մայրենի լեզվով բանավոր և գրավոր հաղորդակցություն,
ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,
ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
ՀԳԿ11 որակի կարևորության գիտակցում,
ՀԳԿ12 հաջողության ձգտում,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ1 դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն
ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները:

5. **Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների.**

«Հայոց լեզվի պրակտիկում» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքները և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել իր մասնագիտական գործունեության ընթացքում՝ թե՛ գրասենյակային-փաստաթղթային միջավայրում՝ սկսած ինքնակենսագրության/CV-ի ձևակերպումից, թե՛ դասավանդում իրականացնելիս, թե՛ խմբագրական գործունեություն ծավալելիս: Գրագետ խոսքի հմտությունները և մասնագիտական տերմինահամակարգի հայերեն համարժեքների որոշակի իմացությունը, ինչ խոսք, կարող են օգտակար լինել նաև հնարավոր գիտահետազոտական աշխատանքների արդյունքները ձևակերպելիս՝ լինի դա մագիստրոսական թեզ/ատենախոսություն թե պարզապես հոդված շարադրելիս:

6. **Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը**

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը	**2 կրեդիտ**	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն		
Գործնական աշխատանք	42	8
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	18	52
Ընդամենը	60	60
Ստուգման ձևը	ստուգարք	ստուգարք

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները.

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝** անհատական աշխատանք, խմբային աշխատանք, իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, անհատական հարցում, ֆրոնտալ հարցում, բացատրում՝ հիմնված գրքի, ուսանողի ելույթի կամ խմբագրվող նյութի վրա:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են՝** բացատրված նյութի, հանձնարարված տեսական գրականության յուրացում, գրավոր տեքստերի կազմում, բանավոր ելույթի նախապատրաստում, համր բնագրերի կետադրում, մասնագիտական տեքստերի և տեսաձայնագիր նյութերի խմբագրում, աշակերտների գրավոր աշխատանքների ստուգում-խմբագրում, մասնագիտական տերմինների հայերեն համարժեքներով ցանկի ստացում, բառարանային նյութի մշակում:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը` ըստ բաժինների և թեմաների. /առկա ուսուցում/

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
1.	Թելադրություն: Լեզվական տարամակարդակ վերլուծություններ			2		
2.	Հնչյունական վերլուծություններ			4		
3.	Ուղղագրական գիտելիքի թարմացում			4		
4.	Տողադարձման հմտությունների ամրապնդում			4		
5.	Բառակազմական վերլուծություններ			4		
6.	Կետադրական գիտելիքի թարմացում			4		
7.	Խմբագրական աշխատանքներ: Վերլուծական աշխատանքներ (հնչյունական, բառակազմական, ձևաբանական, շարահյուսական)			6		8
8.	Բանավոր խոսքի հմտություններ: Բառագործածության սխալներ: Համաձայնության և խնդրառության սխալներ:			10		4
9.	Տերմինաբանություն. մասնագիտական տերմիններ (լեզվաբանական, գրականագիտական)			4		6

ԸՆԴԱՄԵՆԸ			42		18

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ռ.Նազարյան, «Մայրենին բոլորի համար»	
2.	Դ.Գյուրջինյան, «Մեծատառ, թե՞ փոքրատառ»	2003
3.	Դ.Գյուրջինյան, «Հայերեն բառարան-տեղեկատու. միասին, անջատ կամ գծիկով»	2003
4.	Ս.Աբրահամյան, «Հայերենի կետադրություն»	1999
5.	Հ.Գալստյան, «Ճիշտը և սխալը: Բառագործածության, բառաձևի և կապակցական սխալները հայերենում»	2019
6.	Գ.Ջահուկյան, «Ժամանակից հայոց լեզվի իմաստաբանություն և բառակազմություն»	1989
7.	Ա.Սուքիասյան, «Ժամանակակից հայոց լեզու»	
Լրացուցիչ գրականություն (ԼԳ)		
1.	Մասնագիտական ուսումնական կամ գիտական գրականություն՝ լեզվանյութի համար	
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	http://nayiri.com/dictionaries.jsp?l=hy_LB	
2.	https://www.irtek.am/views/act.aspx?aid=19824	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Գործնական պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն
1.	Թելադրություն: Լեզվական տարամակարդակ վերլուծություններ	Մեկնարկային մակարդակի վերհանում	2	Փոխադարձ ստուգում, բանավոր հարցում	
2.	*Հնչյունական վերլուծություններ*	Հնչյունական վերլուծություններ	4		Ա.Սուքիասյան, «Ժամանակակից հայոց լեզու»
3.	Ուղղագրական գիտելիքի թարմացում	• Մեծատառերի գրությունը • Բառերի միասին, գծիկով, անջատ գրությունը • Ընդհանուր ուղղագրություն	4		Ռ.Նազարյան, «Մայրենին բոլորի համար», Դ.Գյուրջինյան, «Մեծատառ, թե՞ փոքրատառ», Դ.Գյուրջինյան, «Հայերեն բառարան-տեղեկատու. միասին, անջատ կամ գծիկով»
4.	Տողադարձման հմտությունների ամրապնդում	Տողադարձում	4	**Գործնականի գնահատում 1-ին**՝ 2-րդ թեմայից՝ ըստ բանավոր հարցման	https://www.irtek.am/views/act.aspx?aid=19824
5.	*Բառակազմական վերլուծություններ*	• Բառակազմական գիտելիքի թարմացում • Բառակազմական վերլուծությունների հմտությունների զարգացում	4	**Գործնականի գնահատում 2-րդ**՝ 3, 4-րդ թեմաներից՝ ըստ բանավոր հարցման և լսարանում փոխադարձ ստուգված գրավոր աշխատանքի	Ա.Սուքիասյան, «Ժամանակակից հայոց լեզու», Գ.Ջահուկյան, «Ժամանակից հայոց լեզվի իմաստաբանություն և բառակազմություն» գրքի հավելվածը (էջ 230-311)

6.	Կետադրական գիտելիքի թարմացում	Նախադասության անդամների, դերբայական դարձվածի, ուրիշի խոսքի, հարակցվող մավորների կետադրությունը	4	**Ընթացիկ ստուգում 1-ին**՝ II-V թեմաներից և ընդհանուր ուղղագրությունից (1-ին դասին): **Գործնականի գնահատում 3-րդ**՝ 6-րդ թեմայից (2-րդ դասին)	Ս.Աբրահամյան, «Հայերենի կետադրություն»
7.	Խմբագրական աշխատանքներ: *Վերլուծական աշխատանքներ (հնչյունական, բառակազմական, ձևաբանական, շարահյուսական)*	• Աշակերտների գրավոր աշխատանքների ստուգում • Համացանցում առկա տեքստերի խմբագրում • Լեզվական տարամակարդակ վերլուծություններ	6	**Գործնականի գնահատում 4-րդ**՝ 7-րդ թեմայից՝ ըստ տնային խմբագրված աշխատաքների, ինչպես նաև ըստ կուրսընկերների տնային աշխատանքների ուղղությամբ արված դիտարկումների:	Տե՛ս վերոնշյալ գրքերը՝ ուղղագրությունից և կետադրությունից, Հ.Գալստյան, «Ճիշտը և սխալը: Բառագործածության, բառաձևի և կապակցական սխալները հայերենում»
8.	Բանավոր խոսքի հմտություններ	Խոսքային վրիպումների շտկում	10	**Ընթացիկ ստուգում 2-րդ**՝ ըստ համր բնագրի կետադրման և տեքստի խմբագրման: **Ինքնուրույն աշխատանք 1-ինի գնահատում**՝ ըստ 8-րդ թեմայից արված ինքնուրույն աշխատանքի:	Հ.Գալստյան, «Ճիշտը և սխալը: Բառագործածության, բառաձևի և կապակցական սխալները
9.	Տերմինաբանություն. մասնագիտական տերմիններ (լեզվաբանական, գրականագիտական)		4	**Ինքնուրույն աշխատանք 1-ինի գնահատում**՝ ըստ 9-րդ թեմայից արված ինքնուրույն աշխատանքի:	Լեզվաբանական և գրականագիտական մենագրություններ, ուսումնական գրքեր, բառարաններ Բառարանների համար՝ http://nayiri.com/dictionaries.jsp?l=hy_LB

12.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն
1.	Նախապես մշակված բանավոր ելույթ՝ նվիրված լեզվաբանական կամ գրականագիտական որևէ թեմայի:	Բանավոր խոսքի մշակույթ:	Բանավոր ելույթ՝ ուղեկցված տեսաշարով:	8-րդ թեմային նվիրված օրերին	Ելույթի ունկնդրում՝ տեղում վերլուծելով և գնահատելով խոսքային հմտությունները	Ուսանողի ազատ ընտրությամբ՝ տպագիր կամ առցանց մասնագիտական պաշարներից
2.	Մասնագիտական տերմինահամակարգի մշակված ցանկի ներկայացում	Մասնագիտական տերմինահամակարգի հայերեն համարժեքների իմացություն	Գրավոր տերմինացանկ՝ բանավոր մեկնաբանություններով ուղեկցված	9-րդ թեմային նվիրված օրերին	Բառացանկի ստուգում՝ բանավոր հարցմամբ ճշտելով ցանկին տիրապետելու աստիճանը	Ուսանողի ազատ ընտրությամբ՝ տպագիր կամ առցանց մասնագիտական պաշարներից

13. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների. /հեռակա ուսուցում/

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Հնչյունական վերլուծություններ			1		6
2.	Ուղղագրական գիտելիքի թարմացում			1		6
3.	Տողադարձման հմտությունների ամրապնդում			1		6
4.	Բառակազմական վերլուծություններ			1		6
5.	Կետադրական գիտելիքի թարմացում			1		6
6.	Խմբագրական աշխատանքներ: Վերլուծական աշխատանքներ (հնչյունական, բառակազմական, ձևաբանական, շարահյուսական)			1		8
7.	Բանավոր խոսքի հմտություններ: Բառագործածության սխալներ: Համաձայնության և խնդրառության սխալներ:			1		8
8.	Տերմինաբանություն. մասնագիտական տերմիններ (լեզվաբանական, գրականագիտական)			1		6
ԸՆԴԱՄԵՆԸ				**8**		**52**

14. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ռ.Նազարյան, «Մայրենին բոլորի համար»	Էական չէ. անընդհատ վերահրատարկվում է
2.	Դ.Գյուրջինյան, «Մեծատառ, թե՞ փոքրատառ»	2003 (կամ հետո վերահրատարակված)
3.	Դ.Գյուրջինյան, «Հայերեն բառարան-տեղեկատու. միասին, անջատ կամ գծիկով»	2003 (կամ հետո վերահրատարակված)
4.	Ս.Աբրահամյան, «Հայերենի կետադրություն»	1999 (կամ հետո վերահիրատարակված)
5.	Հ.Գալստյան, «Ճիշտը և սխալը: Բառագործածության, բառաձևի և կապակցական սխալները հայերենում»	2019
6.	Գ.Ջահուկյան, «Ժամանակից հայոց լեզվի իմաստաբանություն և բառակազմություն»	1989
7.	Ա.Սուքիասյան, «Ժամանակակից հայոց լեզու»	Էական չէ. անընդհատ վերահրատարկվում է
8.		2013
Լրացուցիչ գրականություն (ԼԳ)		
1.	Մասնագիտական ուսումնական կամ գիտական գրականություն՝ լեզվանյութի համար	Էական չէ
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	http://nayiri.com/dictionaries.jsp?l=hy_LB	
2.	https://www.irtek.am/views/act.aspx?aid=19824	

15. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

15.1. Գործնական պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն
1	*Հնչյունական վերլուծություններ*	Հնչյունական վերլուծություններ	1		Ա.Սուքիասյան, «Ժամանակակից հայոց լեզու»
2.	Ուղղագրական գիտելիքի թարմացում	• Մեծատառերի գրությունը • Բառերի միասին, գծիկով, անջատ գրությունը • Ընդհանուր ուղղագրություն	1		Ռ.Նազարյան, «Մայրենին բոլորի համար», Դ.Գյուրջինյան, «Մեծատառ, թե՞ փոքրատառ», Դ.Գյուրջինյան, «Հայերեն բառարան-տեղեկատու. միասին, անջատ կամ գծիկով»
3.	Տողադարձման հմտությունների ամրապնդում	Տողադարձում	1	**Գործնականի գնահատում 1-ին**՝ 2-րդ թեմայից՝ ըստ բանավոր հարցման	https://www.irtek.am/views/act.aspx?aid=19824
4.	*Բառակազմական վերլուծություններ*	• Բառակազմական գիտելիքի թարմացում • Բառակազմական վերլուծությունների հմտությունների զարգացում	1	**Գործնականի գնահատում 2-րդ**՝ 3, 4-րդ թեմաներից՝ ըստ բանավոր հարցման և լսարանում փոխադարձ ստուգված գրավոր աշխատանքի	Ա.Սուքիասյան, «Ժամանակակից հայոց լեզու», Գ.Ջահուկյան, «Ժամանակից հայոց լեզվի իմաստաբանություն և բառակազմություն» գրքի հավելվածը (էջ 230-311)

5.	Կետադրական գիտելիքի թարմացում	Նախադասության անդամների, դերբայական դարձվածի, ուրիշի խոսքի, հարակցվող մավորների կետադրությունը	1	**Ընթացիկ ստուգում 1-ին՝** II-V թեմաներից և ընդհանուր ուղղագրությունից (1-ին դասին): **Գործնականի գնահատում 3-րդ՝** 6-րդ թեմայից (2-րդ դասին)	Ս.Աբրահամյան, «Հայերենի կետադրություն»
6.	Խմբագրական աշխատանքներ: *Վերլուծական աշխատանքներ (հնչյունական, բառակազմական, ձևաբանական, շարահյուսական)*	•Աշակերտների գրավոր աշխատանքների ստուգում •Համացանցում առկա տեքստերի խմբագրում •Լեզվական տարամակարդակ վերլուծություններ	1	**Գործնականի գնահատում 4-րդ՝** 7-րդ թեմայից՝ ըստ տնային խմբագրված աշխատաքների, ինչպես նաև ըստ կուրսընկերների տնային աշխատանքների ուղղությամբ արված դիտարկումների:	Տե՛ս վերոնշյալ գրքերը՝ ուղղագրությունից և կետադրությունից, Հ.Գալստյան, «Ճիշտը և սխալը: Բառագործածության, բառաձևի և կապակցական սխալները հայերենում»
7.	Բանավոր խոսքի հմտություններ	Խոսքային վրիպումների շտկում	1	**Ընթացիկ ստուգում 2-րդ՝** ըստ համր բնագրի կետադրման և տեքստի խմբագրման: **Ինքնուրույն աշխատանք 1-ինի գնահատում՝** ըստ 8-րդ թեմայից արված ինքնուրույն աշխատանքի:	Հ.Գալստյան, «Ճիշտը և սխալը: Բառագործածության, բառաձևի և կապակցական սխալները
9.	Տերմինաբանություն. մասնագիտական տերմիններ (լեզվաբանական, գրականագիտական)		1	**Ինքնուրույն աշխատանք 1-ինի գնահատում՝** ըստ 9-րդ թեմայից արված ինքնուրույն աշխատանքի:	Լեզվաբանական և գրականագիտական մենագրություններ, ուսումնական գրքեր, բառարաններ Բառարանների համար՝ http://nayiri.com/dictionaries.jsp?l=hy_LB

8Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն
1.	Նախապես մշակված բանավոր ելույթ՝ նվիրված լեզվաբանական կամ գրականագիտական որևէ թեմայի:	Բանավոր խոսքի մշակույթ:	Բանավոր ելույթ՝ ուղեկցված տեսաշարով:	8-րդ թեմային նվիրված օրերին	Ելույթի ունկնդրում՝ տեղում վերլուծելով և գնահատելով խոսքային հմտությունները	Ուսանողի ազատ ընտրությամբ՝ տպագիր կամ առցանց մասնագիտական պաշարներից
2.	Մասնագիտական տերմինահամակարգի մշակված ցանկի ներկայացում	Մասնագիտական տերմինահամակարգի հայերեն համարժեքների իմացություն	Գրավոր տերմինացանկ՝ բանավոր մեկնաբանություններով ուղեկցված	9-րդ թեմային նվիրված օրերին	Բառացանկի ստուգում՝ բանավոր հարցմամբ ճշտելով ցանկին տիրապետելու աստիճանը	Ուսանողի ազատ ընտրությամբ՝ տպագիր կամ առցանց մասնագիտական պաշարներից

16. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Պատշաճ որակի գրատախտակով լսարան, 6-9-րդ թեմաներին նվիրված դասերին՝ մեծ էկրանի հնարավորությամբ
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

17. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[1]:

17.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

17.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով՝ կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող ամփոփիչ ստուգման և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով՝ ըստ 10-րդ կետի աղյուսակում բերված թեմաների:

17.3. Գնահատման չափանիշները.

- Տեսական գիտելիքները – Գնահատվում է ըստ գործնական ժամերին առաջ քաշված տեսական հարցադրումներին տրված պատասխաններով՝ արտահայտվելով գործնականի ակտիվության և ստուգողականի գնահատականների մեջ:

---

[1]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.)

- Գործնական աշխատանքները – Գնահատվում է ըստ գործնական ժամերին առաջ քաշված գործնական առաջադրանքների կատարման մակարդակի՝ արտահայտվելով գործնականի ակտիվության և ստուգողականի գնահատականների մեջ:
- Ինքնուրույն աշխատանքը – Գնահատվում է ըստ կատարված ինքնուրույն աշխատանքների որակի:

Նախատեսվում է կազմակերպել գործնականի 4 գնահատում՝ մինչև 10-ական միավոր, հեռակա ուսուցման համակարգում՝ 2 գնահատում՝ 20 – ական միավոր (գումարային մինչև 40 միավոր), 2 ընթացիկ ստուգում՝ մինչև 20-ական միավոր (գումարային մինչև 40 միավոր), ինքնուրույնի 2 գնահատում՝ մինչև 20 միավոր:

ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ _011401.19.6 _Հայոց լեզու և գրականություն

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ ________մանկավարժության բակալավր________

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՀԼԳ/բ-015 Հայոց լեզվի պրակտիկում (ՀՄԱ – 2)</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">2 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">42</td><td>Դասախոսություն</td><td></td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td></td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>42</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">18</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">60</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">Ստուգարք</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">Ձևավորել և զարգացնել գրագետ գրավոր և բանավոր խոսքի, խմբագրման և լեզվական տարամակարդակ վերլուծություններ կատարելու հմտություններ</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.
Գիտելիք
• Դասընթացի բովանդակության մեջ ներկայացված թեմաների տեսական իմացություն
Հմտություն
• Դասընթացի բովանդակության մեջ ներկայացված թեմաները խոսքային իրավիճակներում տեղայնացնելու ունակություն
Կարողունակություն
Մասնագիտական և լայն միջավայրերում գրագետ գրավոր և բանավոր խոսք, գրագետ խմբագրում</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի բովանդակությունը</td><td colspan="4">Թեմա 1- Հայերենը որպես լեզու. ծագումը, պատմական փուլերը, ցեղակցությունը, կարգավիճակը, Թեմա 2 - Հնչյունական վերլուծություն, Թեմա 3 - Ուղղագրություն, Թեմա 4 - Տողադարձ, Թեմա 5 –Բառակազմական վերլուծություն, Թեմա 6 – Կետադրություն, Թեմա 7 - Խմբագրում, Թեմա 8 - Բանավոր խոսքի մշակույթ, Թեմա 9 - Մասնագիտական տերմինաբանություն, Թեմա 10 – Լեզվական տարամակարդակ վերլուծություններ</td></tr>
</table>

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Տե՛ս սույն ԴՈՒՓ-ի 8-րդ և 14-րդ կետերը
Գրականություն	Տե՛ս սույն ԴՈՒՓ-ի 11-րդ կետը

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	**ՀԼԳ/բ-015 «Հայոց լեզվի պրակտիկում (ՀՄԱ – 2)»**			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի,1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	8	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	8
	Ինքնուրույն	52		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ձևավորել և զարգացնել գրագետ գրավոր և բանավոր խոսքի, խմբագրման և լեզվական տարամակարդակ վերլուծություններ կատարելու հմտություններ			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. *Գիտելիք* • **Դասընթացի բովանդակության մեջ ներկայացված թեմաների տեսական իմացություն** *Հմտություն* • **Դասընթացի բովանդակության մեջ ներկայացված թեմաները խոսքային իրավիճակներում տեղայնացնելու ունակություն** *Կարողունակություն* ***Մասնագիտական և լայն միջավայրերում գրագետ գրավոր և բանավոր խոսք, գրագետ խմբագրում***			
Դասընթացի բովանդակությունը	***Թեմա 1***- Հայերենը որպես լեզու. ծագումը, պատմական փուլերը, ցեղակցությունը, կարգավիճակը, ***Թեմա 2*** - Հնչյունական			

	վերլուծություն, ***Թեմա 3*** - Ուղղագրություն, ***Թեմա 4*** - Տողադարձ, ***Թեմա 5*** –Բառակազմական վերլուծություն, ***Թեմա 6*** – Կետադրություն, ***Թեմա 7*** - Խմբագրում, ***Թեմա 8*** - Բանավոր խոսքի մշակույթ, ***Թեմա 9*** - Մասնագիտական տերմինաբանություն, ***Թեմա 10*** – Լեզվական տարամակարդակ վերլուծություններ
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Նախատեսվում է կազմակերպել գործնականի 4 գնահատում՝ մինչև 10-ական միավոր, հեռակա ուսուցման համակարգում՝ 2 գնահատում՝ 20 – ական միավոր (գումարային մինչև 40 միավոր), 2 ընթացիկ ստուգում՝ մինչև 20-ական միավոր (գումարային մինչև 40 միավոր), ինքնուրույնի 2 գնահատում՝ մինչև 20 միավոր:
Գրականություն	Ռ.Նազարյան, «Մայրենին բոլորի համար» Դ.Գյուրջինյան, «Մեծատառ, թե՞ փոքրատառ» Դ.Գյուրջինյան, «Հայերեն բառարան-տեղեկատու. միասին, անջատ կամ գծիկով» Ս.Աբրահամյան, «Հայերենի կետադրություն» Հ.Գալստյան, «Ճիշտը և սխալը: Բառագործածության, բառաձևի և կապակցական սխալները հայերենում» Գ.Ջահուկյան, «Ժամանակից հայոց լեզվի իմաստաբանություն և բառակազմություն» Ա.Սուքիասյան, «Ժամանակակից հայոց լեզու»